

Societat

CRISI HABITACIONAL

NATÀLIA VILA / PAU ESPARX
BARCELONA

Fa dos anys la mort de la Rosa, de 81 anys, a Reus, va commocionar la societat catalana. Li havien tallat la llum per no haver pagat les factures, i el foc d'una espelma va acabar provocant un incendi que va començar al seu matalàs i es va escampar per tot el pis. Ahir es van saber dos casos semblants, que se sumen a l'incendi a Badalona de dissabte. Aquests últims tres casos, amb tot, tenen una diferència substancial respecte al de la Rosa: van ser en habitatges ocupats.

A Manresa es va fer públic que diumenge un incendi va obligar a desallotjar una família amb nens que vivia il·legalment en un pis, sense llum. De nou, el foc d'una espelma en va ser la causa. Al barri del Clot, a Barcelona, set persones van resultar ferides ahir després d'encendre un foc per escalfar-se als baixos d'un edifici ocupat, propietat de l'Ajuntament. I dissabte tres persones van morir i una trentena més van quedar ferides després que les flames van arrasar un bloc a Badalona amb diversos immobles ocupats, que tenien la llum punxada.

Així doncs, sembla que l'emergència habitacional que viu Catalunya ha traslladat el drama de la pobresa energètica –també– als habitatges il·legals. El problema és que, tot i que el cas de la Rosa va reactivar els protocols de protecció per a les famílies vulnerables, ara aquestes persones que viuen al marge de la llei –en habitatges ocupats– queden totalment ignorades pels codis d'actuació.

"L'ocupació il·legal és una realitat al nostre país, i privar de comptadors elèctrics aquestes famílies les posa en perill no només a elles, sinó també a la resta de veïns", assegura la portaveu de l'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE), Maria Campuzano, que manté que "sense llum aquestes famílies es veuen

Pisos ocupats: més pobresa energètica i més risc d'incendi

El Govern ha posat 145 multes a empreses per saltar-se la llei en habitatges legals quan el client no pot pagar

condemnadades a encendre espelmes o a manipular el sistema per poder-se escalfar".

En els casos dins la llei, la norma de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, del 2015, estableix que abans de tallar la llum les companyies s'han d'assegurar, a través de l'Ajuntament, que el titular no tingui una situació de vulnerabilitat. Això ha permès evitar més de 33.000 talls de llum unilaterals fins al 2017.

A més, segons ha pogut saber l'ARA, des que va entrar en vigor fins al desembre passat, la Generalitat ja ha posat 145 multes a companyies per saltar-se la norma. De moment, només n'ha cobrat 33, però l'import ja supera els 351.000 euros, segons la conselleria.

Pobresa o frau?

En canvi, ser "fora de la llei" és el que deixa desemparades aquestes famílies que opten per ocupar; i, de retruc, la resta dels veïns del bloc. "El problema ara és, d'una banda, el deute que acumulen aquestes famílies i, de l'altra, la situació d'emergència habitacional perquè, quan passen a ocupar, les elèctriques els neguen l'alta perquè no són els titulars", apunta Campuzano.

Les companyies hi afegeixen un altre matis. "Cal diferenciar entre pobresa energètica i frau elèctric", assenyala una font d'Endesa, que explica que "el problema és habitacional i no pas de serveis o de les companyies elèctriques".

Aquesta companyia diu que els protocols que hi ha activats asseguren que els casos de pobresa es poden abordar "perquè són dins el sistema, i les administracions i les empreses disposen dels mecanismes per detectar i protegir els clients vulnerables". Per aquest mateix motiu, expliquen, han d'evitar els casos il·legals, "perquè és l'única manera de salvaguardar la integritat de les persones en primer lloc, dels edificis en segon lloc i de recuperar l'energia defraudada en tercer lloc".

Però l'APE va més enllà i considera que, atesa la realitat actual, cal un nou protocol que faciliti la llum a qualsevol pis amb persones a dins per evitar aquests incidents. "Calen comptadors temporals, fins que se solucioni la situació, com ja fan les companyies d'aigua", suggereix Campuzano. Al seu torn, les elèctriques responen que la llei vigent del 2002 els impedeix donar d'alta algú que no té cedida la titularitat.

Les xifres d'aquesta crisi habitacional són cada cop més preocu-

Barcelona
Els bombers detecten 741 habitatges a la ciutat amb pobresa en un any i mig

Imports
Només s'han cobrat 33 multes a les companyies, que superen els 351.000 €

pants. Només al barri de Sant Roc –on es va produir l'incendi de Badalona, dissabte– l'associació de veïns alerta que hi ha més de 250 pisos ocupats. Els mateixos bombers visen del perill. Els sindicats del cos expliquen que, davant una situació de vulnerabilitat, a algunes persones els resulta "més fàcil" punxar la llum que demanar aju-

Una "millor resposta" al foc de Badalona n'hauria reduït els efectes, segons els sindicats

P.E.
BARCELONA

"La resposta que es va donar era la que es podia donar amb els mitjans que tenim". Ho diu Emilio Cuadrado, el cap de les primeres unitats dels Bombers de la Generalitat que van arribar a l'incendi de dissabte a Badalona. Per a ell "la solució ideal" hauria sigut que, d'entrada, en l'extinció hi haguessin intervingut 30 bombers amb tres autoescales, "però els mitjans són els que són". "Vam fer tot el que humanament era possible", afegeix. Hi coincideix el portaveu de la

UGT als bombers, Antonio del Río, que assegura que "una millor resposta" al foc de dissabte hauria "minoritzat" part dels efectes de les flames. L'incendi va deixar tres persones mortes i 30 de ferides, i un dels ferits, que està hospitalitzat a la Vall d'Hebron, ha empitjorat aquestes últimes hores i ara està en estat molt greu.

Segons els sindicats, que ahir van fer una roda de premsa, dissabte a les 9.10 el parc de bombers de Badalona va rebre l'avis de l'incendi al barri de Sant Roc. Es van activar totes les dotacions del parc: tres vehicles –un amb una autoescala– i vuit bombers, que van arribar al bloc nou minuts

després. Els sindicats expliquen que al cap de quatre minuts hi havia un altre vehicle amb tres bombers –un menys del mínim establert– del parc de Santa Coloma de Gramenet i cinc minuts després van arribar els bombers de Barcelona, amb set vehicles i 25 efectius. "La primera resposta va ser a la façana principal", explica Del Río, que diu que amb la presència dels bombers de Barcelona es va intervenir a la part de darrere de l'edifici.

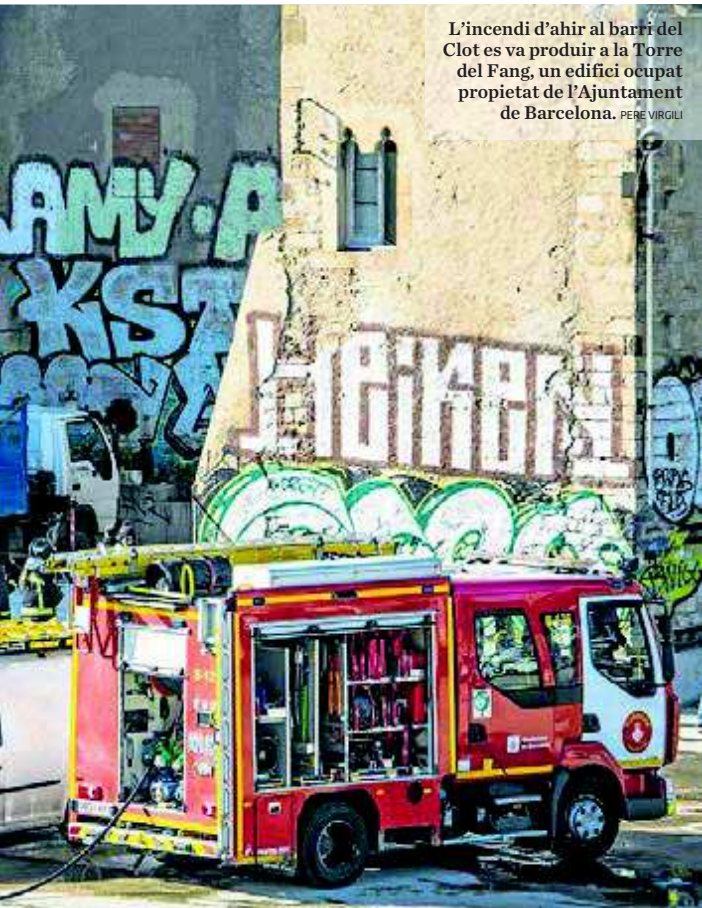
"En una altra zona de Catalunya no hauriem tingut l'ajuda dels bombers de Barcelona", recorda Del Río, que alerta que això fa que fora de l'àrea metropolitana s'agregui la pre-

Efectius dels bombers en un balcó del bloc que es va cremar al barri de Sant Roc de Badalona. CÈLIA ATSET

**BARCELONA
RECUPERA LA
TORRE DEL FANG**

L'Ajuntament va ordenar ahir tapiar el bloc incendiat al Clot, de la seva propietat, per evitar que torni a ser ocupat. Ara el consistori negocia amb els veïns que farà en aquesta finca coneguda com la Torre del Fang.

L'incendi d'ahir al barri del Clot es va produir a la Torre del Fang, un edifici ocupat propietat de l'Ajuntament de Barcelona. PERE VIRGILI

des. En aquest sentit, afegeixen que l'incendi de Badalona es va produir en una instal·lació elèctrica obsoleta, dels anys 60, que no va suportar la sobrecàrrega.

Implicar-hi bombers i Mossos

Els sindicats també consideren que cal més formació en la prevenció d'incendis i admeten que, als seus

carrieta dels Bombers de la Generalitat. El representant de CCOO als bombers, Marc Guix, avisa que "la falta estructural" al cos català dels bombers tant de personal com de material, fa que els efectius "assumeixin riscos". Fonts dels bombers diuen que la protesta de la plantilla de no fer hores extres va repercutir a Santa Coloma, on faltava un bomber, tot i que no a Badalona, on hi havia els efectius habituals. També apunten que el cos català i el de Barcelona tenen un conveni per participar en els seus serveis de manera recíproca.

Des del 10 de desembre els sindicats mantenen una mobilització per deixar de fer hores extres. La majoria de la plantilla ha decidit allargar la mesura de deixar de fer hores extres, que s'havia d'acabar el 10 de gener, fins al 10 de febrer. —

serveis, sovint detecten famílies en situació vulnerable.

En aquest sentit, fa dos anys l'APE ja va impulsar un protocol per aprofitar tota aquesta informació. Malgrat que, segons aquesta entitat, fins i tot es va posar en marxa un aplicatiu, Interior no va acabar implantant la mesura al cos de Bombers de la Generalitat —es va paritzar després de l'1-O—. En canvi, els Bombers de Barcelona sí que el fan servir, des del març del 2017. Des d'aleshores fins a finals d'octubre de l'any passat han detectat 741 famílies a la ciutat amb indicis de pobresa energètica. La xifra representa un 2,5% dels serveis que han fet els Bombers de Barcelona en aquest període.

Segons fonts municipals, els efectius fan un informe de cada servei en què troben elements de pobresa energètica, com ara fognets a la cuina en un edifici amb subministrament de gas, acumulació de garrafes d'aigua, espelmes o làmpares sense bombetes i goteres o humitats. El protocol pretén treure a la llum els casos que són més difícils de detectar, i evitar possibles accidents. Malgrat tot, amb el protocol no es pot establir quants incendis són deguts a la pobresa energètica, perquè els solen investigar els Mossos d'Esquadra. —

**ELS PORTS,
OBERTS PER A
49 MIGRANTS**

La Generalitat va oferir ahir els ports catalans per acollir els 49 migrants rescatats per les ONG Sea-Watch i Sea-Eye davant la costa llibia i que fa més de 15 dies que esperen en alta mar un permís per desembarcar.

METEOROLOGIA

Ja és aquí la primera fredorada de l'hivern

Tres dies gèlids a causa del vent i una glopada àrtica

MIQUEL BERNIS
BARCELONA

No es pot dir que no hagi fet fred ja en aquest principi d'hivern, però a partir d'aquest vespre una glopada d'aire provinent de l'Àrtic obligarà a abrigar-se més que els últims dies. Fins ara hem tingut glaçades fortes de matinada, però entre demà i dissabte el fred es farà molt més evident també durant el migdia. Demà i divendres seran els dies més gèlids, molts termòmetres no passaran dels 10 graus al migdia, i a l'Empordà el vent fort provocarà que la sensació tèrmica al centre del dia no passi dels 2 o 3 graus malgrat el sol. Durant el cap de setmana i l'inici de la setmana que ve els migdies aniran sent cada cop més agradables, però llavors arribaran les glaçades més fortes. En general, la temperatura baixarà uns 5 graus, però al Pirineu el descens arribarà a ser de més de 10 en alguns cas.

Neu a la Vall d'Aran

El Meteocat té actius diversos avisos per vent, per mala mar i fins i tot per neu, tot i que aquest últim avis afecta només la Vall d'Aran, on el Servei Meteorològic de Catalunya alerta de la possibilitat que entre demà a la nit i dijous s'hi puguin acumular més de cinc centímetres fins i tot a les cotes més baixes. El Pirineu, les Terres de l'Ebre i l'Empordà concentren la resta d'avisos, que en general són de perill moderat.

Ahir al vespre no hi havia cap avis actiu per temperatures baixes. En-

Neu
Les nevades afectaran sobretot la Vall d'Aran entre demà a la nit i dijous

Descens
Els registres dels termòmetres cauran fins a 10 graus els propers dies

tre avui a última hora i demà al matí és quan el vent bufarà més fort: a l'Empordà i a les Terres de l'Ebre alguns cops de vent arribaran als 100 km/h.

En general, aquesta fredorada serà seca. Només a les Balears hi haurà alguns ruixats aquest dijous, amb una cota de neu que arribarà a baixar fins i tot dels 500 metres a la tarda. Hi ha poques opcions que plougués de forma extensa abans del 20 de gener. És més probable, en canvi, que a partir del dia 15 es reactivin les nevades al Pirineu, sobretot a la cara nord. En general, els dies vinents farà sol i el vent evitarà que les boires s'instal·lin com va passar durant les festes. La fredorada anirà remeient a partir de diumenge; res fa pensar que el fred cru s'hagi d'instal·lar durant gaires dies.

Quatre anys seguits càlids

Aquesta setmana el Centre Europeu de Predicció ha fet pública la temperatura mitjana global d'aquest 2018. No hi ha hagut rècord, però aquest any ha estat el quart més càlid des que se'n recullen dades, i els tres que queden per sobre del 2018 són justament els tres anteriors. És a dir, qualsevol dels últims quatre anys ha estat més càlid al món que cap altre des de mitjans del segle XIX. Segons el projecte europeu Copernicus, l'any 2018 la concentració de gasos d'efecte hivernacle va continuar augmentant, i ho va fer amb un ritme creixent respecte al 2017. —

El fred que arriba a Catalunya aquesta nit obligarà a abrigar-se encara més. PERE TORREDERA